

Hoe help ik onrustige en dromerige kinderen?

Het nieuwe jaar is begonnen. De feestdagen zijn voorbij. De rust is weer terug in de klas. Helaas geldt dit niet voor alle kinderen. Sommige kinderen zijn altijd onrustig of gespannen. Voor deze kinderen is iedere schooldag een overwinning. Alert blijven in de klas is moeilijk. Aan het einde van een schooldag zijn deze kinderen overprikkeld. Andere kinderen missen veel informatie. Deze kinderen zijn onderprikkeld. De oorzaak hiervan kan verklaard worden vanuit de zintuiglijke informatie verwerking. Dit begrip staat centraal in deze nieuwsbrief.

Zintuiglijke informatieverwerking

Zintuiglijke informatieverwerking wordt ook wel sensomotorische informatieverwerking of zintuiglijke prikkelverwerking genoemd. Zoals het begrip al weergeeft gaat dit over de verwerking van de informatie uit de zintuigen. Ieder mens heeft zeven zintuigen: auditief (gehoor), visueel (zicht), proprioceptie (houding en lichaamsgevoel), vestibulair (evenwicht), tactiel (tast), smaak en reuk. De verwerking van zintuigprikkel verloopt als volgt:

**Registratie door zintuigen → bepalen van prikkelprioriteit: onbelangrijk = einde proces.
Belangrijk = prikkel doorgeven aan hersenschors → je bent bewust van een prikkel
→ reactie: bewust (je hebt het door) of onbewust (je hebt het niet door)**

De prikkelprioriteit wordt bepaald door een prikkel drempel. De prikkel drempel verschilt per persoon, per zintuig, per situatie. Er is dus een groot verschil in prikkelbehoefte. De een reageert al op een bladzijde die wordt omgeslagen, de ander werkt rustig door naast een radio die volop aan staat. Om goed te functioneren, is het belangrijk dat de zintuiglijke informatie goed wordt verwerkt.

Problemen in de zintuiglijke informatieverwerking

Iedere leraar zal deze kinderen herkennen: de friemel, de dromer, de wiebelkont... Zoals hierboven staat beschreven, heeft ieder kind een andere prikkelbehoefte. Het grootste gedeelte van de kinderen heeft prikkelbehoefte die binnen de 'normale' grenzen valt, maar 1 op de 50 mensen heeft zintuigen die op een extreme manier samenwerken. Het kind die binnen deze groep valt, heeft een andere hoeveelheid prikkels nodig om alert te kunnen werken dan het gemiddelde kind. Thuis, maar al helemaal op school kan dit vervelende gevolgen hebben. Voorbeelden hiervan zijn: kinderen die overal tegen aan lopen, altijd bang zijn, heftig reageren op geluiden en aanrakingen, niets kunnen vinden, niets durven, niet kunnen concentreren. Thuis kunnen de omstandigheden gemakkelijker worden afgestemd op de behoefte van het kind, maar in de klas is dit een grotere opgave. Dit is een plek met veel verschillende prikkelbehoeftes in één ruimte. Op school worden problemen dan ook vaak snel gesignaleerd. De kinderen met problemen in de zintuiglijke informatieverwerking zijn te verdelen in vier profielen:

Het kind heeft:		een passieve houding	een actieve houding
een <i>hoge</i> prikkel drempel		Toeschouwer Heeft een gebrekkige registratie van prikkels en maakt niet alles bewust mee.	Prikkelzoeker Zoekt veel prikkels op en is veel in de weer.
een <i>lage</i> prikkel drempel		Sensor Is gevoelig voor prikkels en merkt alles op.	Vermijder Vermijdt veel prikkels en trekt zicht bewust terug

→ *Klik door naar pagina 2*

Het kan ouders en leerkrachten helpen om inzicht en kennis te hebben over de prikkelbehoefte van het kind. Dit biedt vaak aangrijpingspunten voor het aansturen van het functioneren van het kind. Daarbij worden kinderen met problemen in de zintuiglijke informatieverwerking vaak gezien als storend. Terwijl, als men inzicht heeft in het profiel, kan gebruik maken van de kwaliteiten van deze kinderen. Het is de kunst om optimaal gebruik te maken van deze kwaliteiten.

Kwaliteiten van een kind met:	een passieve houding	een actieve houding
een <i>hoge</i> prikkeldrempel	Toeschouwer <ul style="list-style-type: none"> - Is niet snel van de wijs - Is een rustpunt in de klas - Maakt geen rommel - Is betrouwbaar 	Prikkelzoeker <ul style="list-style-type: none"> - Is nieuwsgierig, geboeid en onverstoord - Is ondernemend - Zorgt voor verassingen en veranderingen - Geniet optimaal
een <i>lage</i> prikkeldrempel	Sensor <ul style="list-style-type: none"> - Merkt veranderingen snel op/ heeft oog voor detail - Is alert - Is geordend - Houdt zich aan afspraken 	Vermijder <ul style="list-style-type: none"> - Is creatief en vindingrijk - Werkt oplossingsgericht - Neemt initiatief - Kan goed op zich zelf werken

Ergotherapie biedt hulp

Kinderergotherapie wordt 10 uur vergoed door de zorgverzekeraar vanuit de basisverzekering. Kinderergotherapie Vooruit heeft lijsten voor ouders en leerkrachten waarmee het zintuiglijke profiel van een kind in kaart kan worden gebracht. Met de informatie uit de lijsten en een observatie in de praktijk (en klas) schrijft de ergotherapeut een verslag waarin zij de prikkelbehoefte van een kind wordt toegelicht. Dit verslag wordt besproken met ouders en leerkracht, zodat zij inzicht krijgen in het functioneren van het kind. Wanneer het kind problemen ondervindt in de zintuiglijke informatieverwerking gaat de ergotherapeut hier samen met het kind aan werken. Door middel van ervaringen en strategieën leert de ergotherapeut het kind omgaan met zijn problemen. Daarnaast heeft de ergotherapeut een coachende rol naar ouders en leerkracht. Zo leren zij ook de juiste benaderingswijze voor de prikkelbehoefte van het kind. Met als resultaat dat het optimale uit het kind wordt gehaald.

In 2014 heeft de ergotherapeut van Kinderergotherapie Vooruit de module "Sensory Profile Disorder, sensomotorische informatieverwerking voor ergotherapeuten en fysiotherapeuten" succesvol afgerond. Hiermee is zij gespecialiseerd in het behandelen van kinderen met problemen in de zintuiglijke informatieverwerking.

Leuke websites met informatie en sensorische activiteiten:

- www.7zintuigen.nl
- www.facebook.com/7Zintuigen
- www.sivoorkinderen.nl/

**Kinderergotherapie wordt 10 uur vergoed vanuit de basisverzekering!
 Voor een aanmelding, meer informatie of een uitgebreide (kosteloze) presentatie kunt u contact opnemen met de praktijk: 06 57 55 64 91 of info@kinderergotherapievooruit.nl.**